

4 vestjyske projekter viser nye veje til mere livskvalitet

Fanø Bads traditionsrige promenadekultur skal genskabes, og naturen styrkes. I Søndervig vil lokale projektmagere genskabe de kvaliteter, som oprindeligt trak gæster til den historiske badeby. I Ringkøbing skal et nyt erhvervskollegium bidrage til at tiltrække højtuddannede til byen. Og ikke mindst skal innovativ formidling og en ny, fælles indgang gøre Skjern Ådal til en attraktiv destination. Sådan lyder visionerne bag fire vestjyske projekter, som nu modtager støtte til videreudvikling gennem Stedet Tæller - Realdanias kampagne for yderområderne. Hver især viser projekterne nye veje til lokal udvikling og bedre livskvalitet i yderområderne. De vestjyske projekter er udvalgt blandt 88 ansøgninger.

23. januar 2014

Kampagnesekretariatet
Borgergade 111
DK - 1300 København K

T: +45 33 33 99 10
E: info@stedet-taeller.dk

www.stedet-taeller.dk

"I Realdania støtter vi allerede en del projekter i Vestjylland, som er et område af Danmark, der både rummer mange, unikke kvaliteter og har tradition for initiativrigdom og virkelyst. De fire projektidéer, som nu modtager støtte gennem Stedet Tæller, er hver især eksempler på dette, og vi glæder os til at følge den videre udvikling af idéerne," siger Karen Skou, programchef i Realdania.

Projekterne er udvalgt gennem Stedet Tæller - Realdanias kampagne for yderområderne. Frem til 2016 støtter kampagnen udvikling og realisering af konkrete, fysiske projekter, som bruger yderområdernes særlige, stedbundne potentialer til at skabe dynamik og lokal livskvalitet.

Vestjyske potentialer skal frem i lyset

De fire projektidéer, som nu modtager støtte til videreudvikling, sætter hver især fokus på udvikling og formidling af Vestjyllands særlige kvaliteter og potentialer.

Idéerne spænder vidt: På Fanø skal den historiske promenadekultur omkring Fanø Bad genoplives, og der skal skabes et levende byrum til ophold, samvær og aktivitet. I Søndervig skal et nyt samlingssted bidrage til at videreudvikle og fastholde turismen med udgangspunkt i den traditionsrige badebys oprindelige kvaliteter. I Ringkøbing ønsker lokale projektmagere - sammen med kommunen - at indrette erhvervskollegium i det Ulrik Plesner-tegnede, tidligere plejehjem, Aldershvile. Og ikke mindst ønsker Ringkøbing Kommune at styrke Skjern Ådal som destination gennem en ny fælles indgang og innovativ formidling.

"I Realdania tror vi på, at særlige steder og herlighedsværdier kan udnyttes til at hæve livskvaliteten for de lokale beboere og den rekreative værdi for os alle. Og vi tror på, at mange, mindre initiativer kan understøtte hinanden som perler på en snor. De vestjyske projektidéer er fine, inspirerende eksempler på, hvordan det kan gøres," uddyber Karen Skou.

26 projekter skal inspirere til lokal udvikling

De vestjyske projekter er udvalgt blandt 88 ansøgninger fra yderområder fordelt over landet. I alt modtager 26 projekter nu støtte til videreudvikling.

Projekterne modtager mellem 50.000 kr. og 125.000 kr. – alt efter projektets størrelse og kompleksitet – til videreudvikling. Efterfølgende vil op mod halvdelen af de 26 projektidéer i løbet af efteråret 2014 få tildelt midler til realisering. Der er gennemført to ansøgningsrunder i den samlede kampagne, hvor kommuner, ildsjæle, turismeerhverv og andre yderområdeaktører har haft mulighed for at byde ind.

Se alle projekter på www.stedet-taeller.dk

Yderligere oplysninger

Karen Skou, programchef i Realdania, telefon 70 11 66 66
Kirstine Cool, rådgivningschef i Dansk Bygningsarv, telefon 25 34 27 25

FAKTA

Om de vestjyske projekter:

Porten til Skjern Å

Unik, men afsondret natur. Nye indgange og passager. Nyskabende formidling. Sådan lyder hovedingredienserne bag dette projekt, som skal aktivere Skjern Ådal gennem en fælles indgang og en række innovative formidlingstiltag. Projektet understøtter en række eksisterende projekter i området og har potentiale til at styrke bosætning og turisme.

Oplevelsesmuligheder aktiveres

Uddannelse, handel, en række store og mellemstore virksomheder, attraktive bymiljøer og korte afstande til Skjern Å, ådalen og udstrakte åbne landskaber. Sådan lyder nogle af de aktiver, som Skjern og Tarm kan bryste sig af. Særligt området omkring den naturskønne Skjern Å har igennem flere år været centrum for Ringkøbing-Skjern Kommunes arbejde med at etablere nye oplevelsesmuligheder.

Som det er i dag, passerer langt de fleste turister dog forbi på Hovedvej A 11 uden at vide, at der ligger store naturoplevelser bag den fysiske barriere, som jernbanedæmningen udgør. Og området har potentiale til at blive aktiveret og formidlet - og til at forbinde alle de mange øvrige projekter, der allerede er i gang omkring Skjern Å.

Nye passager og formidlingspunkter

Formålet med dette projekt er at åbne til landskabet omkring Skjern Å, så besøgende frit kan bevæge sig rundt og opleve områdets kultur og natur. Konkret er idéen at etablere passager på tværs af veje og jernbaner og samtidig opstille formidlingspunkter for natur og landskab. Fysiske barrierer brydes ned, og i tilknytning til en planlagt parkeringsplads opføres en udsigtsplatform med udsigt over ådalen.

"Det er fantastisk at få muligheden for at kunne udvikle på tilgængeligheden til et af de store naturpotentialer, der er i kommunen. Skjern Å-deltaet er unikt og fortjener en langt større synlighed for de mange tusinde, der passerer kanten af området hver dag. Vi glæder os til skabe rammerne omkring en helt særlig naturoplevelse," siger Per Høgh, chef for Kultur, Natur og Fritid i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Adgang til det åbne land

Projektet er valgt til videreudvikling, fordi det kan demonstrere, hvordan man kan tilgængeliggøre det åbne land - ét af yderområdernes største potentialer. Og ikke mindst kan det vise, hvordan mange parter kan arbejde sammen om at etablere oplevelser og attraktioner i det åbne landskab.

FAKTA

- / Status: Projektet er udvalgt til videreudvikling.
- / Vision: At styrke turisme og lokal livskvalitet ved at tilgængeliggøre landskabet omkring Skjern Å
- / Hovedgreb: Fysiske barrierer brydes ned, nye passager etableres, opførelse af en udsigtsplatform samt etablering af nye formidlingspunkter.
- / Organisation: Ringkøbing-Skjern Kommune i samarbejde med Naturstyrelsen, som er lodsejer. Samarbejder med Tarm og Skjern Udviklingsfora og Brugerråd Nord.

For yderligere oplysninger kontakt:

Per Høgh Sørensen, fagleder for natur, kultur og fritid i Ringkøbing-Skjern Kommune,
telefon 20 41 87 81

Porten til Vesterhavet

Søndervig er én af Danmarks ældste badebyer, og i dag er turismen byens vigtigste indtægtskilde. I takt med den stigende turisme er stedets natur og kulturhistorie dog trådt i baggrunden, og borgere og kommune ønsker nu at genskabe fokus på det, der i første omgang tiltrak besøgende til den vestjyske badeby. Et nyt samlingssted skal videreudvikle og fastholde turismen med udgangspunkt i Søndervigs oprindelige kvaliteter.

Velbesøgt badeby med historie

Siden begyndelsen af 1800-tallet har vestjyske Søndervig været kendt og elsket som badeby. Her er udviklingen traditionelt blevet drevet af lokale ildsjæle, der fx selv finansierede byens badehotel og Danmarks første cykelsti fra Ringkøbing til Søndervig.

I dag er naturen og kulturen trådt i baggrunden og både lokale borgere og kommune er enige om, at der er behov for at rydde op og revitalisere Søndervigs oprindelige kvaliteter og varemærke som badeby.

Lokal identitet skal genskabes

Visionen for dette projekt er at fastholde og videreudvikle turismen med udgangspunkt i stedets potentialer og med tradition for, at lokale aktører skaber udvikling i fællesskab. Målet er at genskabe Søndervigs lokale identitet ved at satse på natur- og kulturhistorie - frem for underholdning og forlystelser.

Konkret ønsker projektgruppen at sætte gang i en større oprydning og etablere et multifunktionelt mødested for lokalbefolkning og turister lige der, hvor by og strand mødes. Idéen er blandt andet at indrette den nye funktion i eksisterende bygninger på toppen af en strandklit og formidle byens særlige kvaliteter i mere tidssvarende rammer - blandt andet med café- og toilet samt udlejning af strandudstyr.

”Jeg er beæret over, at projektet er blevet udvalgt af Stedet Tæller. Det kan blive fantastisk for Søndervig at genskabe de oprindelige kvaliteter med fokus på havet og den barske vestjyske natur,” siger Claus Kahøj, der er projektansøger i samarbejde med blandt andre Fremtidens Superstrand og Ringkøbing-Skjern Kommune.

Med udgangspunkt i stedets oprindelige kvalitet

Projektet modtager støtte til videreudvikling gennem Stedet Tæller, fordi det inspirerer til at opgradere kvaliteten i mødet mellem by og strand og fordi projektet kan være med til at revitalisere en klassisk kystdestination med udgangspunkt i stedets oprindelige kvalitet – nærheden til Vesterhavet.

FAKTA

- / Status: Projektet er udvalgt til videreudvikling.
- / Vision: At revitalisere byen og adgang til stranden med udgangspunkt i natur og kulturhistorie.
- / Hovedgreb: Indretning af multifunktionelt mødested i eksisterende bygninger.
- / Organisation: Claus Kalhøj i samarbejde med projekt Fremtidens Superstrand og Ringkøbing-Skjern Kommune. Søndervig Centerforening og Søndervig Beboerforening vil blive inddraget i projektudviklingen.

For yderligere oplysninger kontakt:

Suzi Apelgren, projektleder Fremtidens Superstrand, telefon 21 14 17 89

Revitalisering af Fanø Bad

Turismen er Fanøs vigtigste erhverv, men i de senere år har udviklingen været negativ. Nu skal udviklingen vendes og området genskabes som ét af kystturisternes foretrukne feriesteder. Fysisk bearbejdning og strategisk planlægning skal revitalisere den historiske promenadekultur og styrke sammenhæng mellem bebyggelserne og naturen.

I 1890'erne blev Fanø Bad udpeget som Danmarks første internationale badested, og her åbnede også landets første kurbad. Her tog borgerskabet hen for at opnå de gavnlige effekter af det friske salte vand, nyde tonerne fra promenadekoncerterne og – frem for alt – for at blive set. Senere blev de gamle badhoteller revet ned til fordel for 1970'ernes feriekomplekser, og promenadekulturen forsvandt.

I dag er byen domineret af en bred vej, store asfalterede parkeringspladser og meget forskelligartet byggeri. Men de stedbundne potentialer, som i 1800-tallet gjorde området til ét af Danmarks kendte, velbesøgte feriesteder findes stadig. Placeringen blot et stenkast fra Vesterhavet, klitterne og naturen, der nægter at overgive sig til beton, asfalt og den massive skilteskov.

Promenadekulturen genskabes

Nu er målet på stedet at revitalisere området omkring Fanø Bad gennem fysisk og strategisk bearbejdning. Idéen er at genskabe promenadekulturen i et levende byrum til ophold, samvær og aktivitet.

Klitlandskabet skal gøres til et sammenhængende element, som trækkes ind i byen og nedbryder grænser mellem de forskellige matrikler. Planen er også at etablere et promenade-/stiforløb, som skal fungere som forbindelsesled mellem funktioner og faciliteter i form af ophold, lys, udstillinger, cykelparkering og formidling.

”Baggrunden for projektet er, at Fanø Kommune sammen med de lokale grundejerforeninger og erhvervslivet i Fanø Bad området har et stort ønske om at revitalisere og genskabe den stemning og det liv, som tidligere har været kendetegnende for Fanø Bad. Kort og godt ønsker vi, at Fanø Bad igen skal være et sted, hvor besøgende og fastboende kommer for at være og opholde sig,” udtaler borgmester Erik Nørreby.

Klassisk kystby kan blive attraktiv igen

Projektet er udvalgt til videreudvikling gennem Stedet Tæller, fordi det kan vise, hvordan en nedslidt, klassisk kystturismedestination kan løftes og blive attraktiv igen med udgangspunkt i den lokale kulturarv, det byggede miljø og de stedbundne potentialer.

FAKTA:

- / Status: Projektet er udvalgt til videreudvikling.
- / Vision: Fysisk og strategisk bearbejdning af Fanø Bad skal revitalisere byen som et attraktivt feriested.
- / Hovedgreb: Klitlandskabet trækkes ind i byen. Etablering af et promenade-/stiforløb med opholdsmuligheder, lys, udstillinger, cykelparkering og formidling.
- / Organisation: Fanø Kommune i samarbejde med en lang række interessenter i området.

For yderligere oplysninger kontakt:

Søren Lück Madsen, Udviklingschef i Fanø Kommune, telefon 76 66 06 12

Fra rekreation til rekruttering

Ringkøbing-Skjern Kommune oplever faldende bosætning og har i stigende grad svært ved at tiltrække højtuddannet arbejdskraft. Nu vil lokale iværksættere og kommune skabe indbydende rammer for højtuddannede ved at renovere og opgradere et erhvervskollegium i et historisk Ulrik Plesner tegnet plejehjem.

Aldershvile – fra alderdomshjem til Career Campus

I den sydlige udkant af Ringkøbing og få hundrede meter fra Ringkøbing fjord åbnede i 1911 *Aldershvile*. Den karakteristiske ejendom med røde tegl, hvide gesims og kannelerede og kamtakke gavle husede i næsten 100 år byens alderdomshjem.

I dag er plejehjemmet flyttet ud og erstattet af erhvervsbofællesskabet, *Career Campus*, som midlertidigt bosted for højtuddannede der har arbejde i lokalområdet. Men trods vedligehold og forbedringer i 1970'erne, fremstår bygningen slidt og forældet med klare reminiscenser fra plejehjemsfunktionen. I dag er både lokale kræfter og kommune enige om, at stedets fysiske rammer skal genskabes.

Dynamo for højtuddannet arbejdskraft

Visionen for *Career Campus* er at skabe et kollegium, der kan bidrage til tiltrækning og fastholdelse af højtuddannede kompetencer i Vestjylland. Dette skal ske ved at styrke idégrundlag og forretningsmodel for erhvervsbofællesskabet i det gamle plejehjem.

Konkret skal projektet udvikle de smukke arkitektoniske rammer, så de kan understøtte funktionen som Career Campus. Koblingen mellem den gamle og den nye bygning er i fokus i processen.

”Vi har etableret Career Campus i et nedlagt plejehjem i Ringkøbing-Skjern Kommune for at tilbyde unge højtuddannede en god opstarts bolig i et internationalt miljø med ligesindede. Gennem samarbejdet med Stedet Tæller kan vi nu give de rammer og faciliteter, som de unge mennesker færdes i på Career Campus, et betydeligt løft,” siger Peter Donslund, udviklingschef i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Bosætning gennem kulturarv

Projektet er udvalgt til videreudvikling i Stedet Tæller, fordi det viser, hvordan lokal kulturarv kan få nyt liv – og samtidig bidrage til at fastholde højtuddannet arbejdskraft i et område, som højtuddannede ofte forlader. Projektet er allerede godt forankret og har god sammenhæng med kommunens strategier.

FAKTA:

- / Status: Projektet er udvalgt til videreudvikling.
- / Vision: Udvikling af erhvervsbofællesskabet Career Campus, så det kan fastholde højtuddannede kompetencer.
- / Hovedgreb: Renovering af virksomhedens ejendom.
- / Organisation: Ringkøbing-Skjern Kommune, Erhvervscenteret/Ringkøbing Fjord Erhvervsråd og LandLabDK.

For yderligere oplysninger kontakt:

Lene Hagerup, Hindbo, Souschef i Erhvervscenteret Ringkøbing Fjord, Telefon 40 33 23 97

De øvrige udvalgte projekter er:

Jylland:

/ **Solnedgangspladsen**

I Gammel Skagen ønsker projektgruppen at skabe en robust, stillisteret menneskeskabt solnedgangsplads i klitterne.

/ **Oplevelseshavnen – det sorte tårn i Hirtshals**

Dette projekt skal understøtte det upolerede, industrielle havnemiljø i Hirtshals og skabe nye oplevelser - blandt andet ved at opføre et nyt udsigts- og formidlingstårn.

/ **Matchmakingzone Klitmøller**

Gruppen bag Matchmakingzone Klitmøller ønsker at etablere et netværks- og erhvervsudviklingssted, hvor beboere og brugere kan mødes.

/ **Mors på kanten**

Lokale ildsjæle ønsker at etablere servicestationer på Mors' mange havne, hvor det bliver muligt at leje fx cykler og kanoer og skræddersy en afvekslende tur på kanten af øen.

/ **Limfjordsteatret – et teater i udvikling**

Opførelsen af et Limfjordsteater skal samle lokale frivillige på Mors og forene kultur, sport og uddannelser på ét sted.

/ **Landsbyen de 7 sogne**

Ved at stå sammen ønsker landsbyerne Karby, Redsted, Torf og Hvidbjerg at skabe en superlandsby, bl.a. gennem genanvendelse af tomme ejendomme.

/ **Stinesminde Havn**

Ved Mariager Fjord ønsker Stinesminde Borgerforening at forbedre Stinesminde Havn ved iscenesætte den som ramme om rekreative aktiviteter.

/ **Tårs Vandtårn**

Med dette projekt skal det undersøges, hvordan Tårs Vandtårn kan aktiveres som udsigtspunkt og vartegn for byen og som et uformelt, udendørs aktivitetsrum.

/ **Egil Fischers Ferieby og Femmøller Strand**

På Djursland skal Egil Fischers Ferieby og Femmøller Strand genetablere stedets oprindelige værdier og landskabsarkitektoniske intentioner.

/ **Ålbæk Strandpark**

Bedre adgangsforhold, nye stisystemer og en opførelsen af 'strandparkstation' skal revitalisere Ålbæk Strand og gøre den til løftestang for bedre livskvalitet.

Fyn og øer

/ **Kulturmejeriet**

I den nordfynske by Morud har en lokal forening og ejendommens ejer taget initiativ til at omdanne det næsten 100 år gamle Rue Mejeri til et kulturelt center.

/ **360 grader havn og bælt – molehovedet i Assens**

En ny gangsti og udsigtsplatform skal være med til at udvikle Assens Havn som ramme om rekreative aktiviteter.

/ **Fra benzin- til badehus på Ærøskøbing Strand**

Lokal projektgruppe ønsker at genanvende Ærøskøbing Havns gamle benzinhus til omklædningsrum, toilet, bad og sauna.

Lolland-Falster

/ **Synliggørelse af Søbred og historisk kirkemiljø i Maribo**

Landskabelig bearbejdning kan skabe bedre forbindelser mellem Maribos markante historiske arv og naturherligheder - og dermed aktivere byens største potentialer.

/ **Markedsplads og torvehal i Nakskov**

Visionen i Nakskov er udvikling af en smukt udformet markedsplads, som understøtter salg af Lollands mange fødevarer specialiteter og styrker byens image.

/ **Landbolyst tæller for Fejø**

To lokale ildsjæle ønsker at gendanne det historiske hotel, Landbolyst, som omdrejningspunkt for overnatninger, møder og sociale kulturelle aktiviteter på Fejø.

/ **Røgerier i Langø**

Målet for dette projekt er opførelsen af to nye røgerier, som skal støtte op om Langø's turisme og produktion af kvalitetsfisk.

Møn

/ **Camønoen**

Lokale ildsjæle på Møn vil skabe en vandre/pilgrimsrute, der kan koble øens forskellige oplevelser og aktører sammen og give nye oplevelsesmuligheder.

Sejersø

/ **Marebjerg Gård**

Dette projekt kan gøre den nedlagte landbrugsejendom, Marebjerg Gård, til nyt samlingspunkt af høj arkitektonisk, lokalhistorisk og bæredygtig kvalitet.

Bornholm

/ **Linjer i Landskabet**

Regionskommune og lokale foreninger ønsker at formidle Aakirkeby's geologiske og kulturhistoriske fortælling gennem bl.a. nye stiforløb, guidede ture og udsigtsposter.

/ **Udsigts- og rasteplass ved Listed havn**

I samarbejde med kommunen vil den lokale borgeforening etablere en udsigtsplatform og trappe, der forbinder strand og vand med klippekystens stier.

/ **Maritimt multihus og identitetsskabende oplevelseslandskab i Snogebæk**

Bornholms Regionskommune vil aktivere kulturhistorien i Snogebæk Havn gennem et nyt maritimt multihus med værksted- og opbevaringsfaciliteter, bad og sauna samt formidling af byens redningstjeneste.

OM KAMPAGNEN

Stedet Tæller er en Realdania-kampagne, der frem til 2016 støtter udvikling og realisering af konkrete, fysiske projekter i Danmarks yderområder. Kampagens projekter skal være med til at udvikle og udnytte de stedbundne potentialer, der kan bidrage til at styrke livskvaliteten i Danmarks yderområder.

Realdania har afsat 115 mio. kr. til den samlede kampagne.

To ansøgningsrunder – to fokusområder

Der er gennemført to ansøgningsrunder i den samlede kampagne, hvor kommuner, ildsjæle, turismeerhverv og andre yderområdeaktører har haft mulighed for at byde ind.

De udvalgte projekter i anden og sidste ansøgningsrunde støttes med op til 125.000 kr. til eksterne rådgivere til videreudvikling på skitseniveau. I løbet af 2014 afgøres det, hvilke projekter der vil modtage støtte til realisering.

Det var muligt at søge inden for de to fokusområder *Mulighedernes Danmark* og *Kvalitet i kysternes turistbyer*. Mens fokusområdet Mulighedernes Danmark støtter udvikling af konkrete, fysiske projekter med afsæt i yderområdernes stedbundne potentialer, retter *Kvalitet i kysternes turistbyer* særlig opmærksomhed mod yderområdernes kystnære, bebyggede områder med turismepotentiale.

OM STEDBUNDNE POTENTIALER

Stedbundne potentialer er udviklingsmuligheder med afsæt i et bestemt steds unikke kvaliteter. Det kan være kulturarv, natur eller en levende, lokal håndværkstradition. Stedbundne potentialer kan også være lokal kultur, værdier eller sociale netværk, der er opstået over tid.